

[Niels Matthiasen.]

betrægtninger om det foreliggende lovforslag.

Det kan synes ejendommeligt, at medens det danske teater, dets alder til trods, først nu har fået sin egen lovgivning, så er det allerede den fjerde biograflov, som folkettingen behandler. Måske er det alligevel ikke så mærkeligt, når man tænker tingene igennem.

Teatret har haft og vil altid have bestemte givne regler for sin udfoldelse, som ganske vist giver mulighed for utallige variationer; men dog grundlæggende er de samme, hvorimod filmen — fra Lumières første levende billede, der vist på markedspladserne, og til i dag, hvor cineramateknikken åbner nye og uanede muligheder — har udviklet sig fuldkommen fantastisk både i sine praktiske virkemidler og i sin kunstneriske stræben.

Hertil kommer, at teatret i sin oprindelse var noget folkeligt, men senere blev noget eksklusivt forbeholdt de få og privilegerede i samfundet, og medens der først nu er ved at blive skabt rammer her, som atter kan gøre teatret til noget folkeligt, har filmen altid været det. Det var her, alle mennesker, også dem med de jævne indtægter, havde mulighed for at blive adspredt, men også mulighed for et møde med kunsten.

Det er derfor i virkeligheden noget enestående, at den lov, som blev gennemført i 1938, på baggrund af denne voldsomme udvikling har kunnet fungere indtil nu på en så tilfredsstillende måde, som det faktisk har været tilfældet. Til gengæld må det også siges, at det nu er på tide, at der sker en revision. Der er dog en mangel ved den debat, vi fører her i dag, og det er, at det foreliggende lovforslag ikke dækker hele det område, som angår filmen.

Loven om forlystelsesaftigten, hvorunder hører både spørgsmålet om skattefrihed for film og spørgsmålet om en eventuel præmiering for filmsproduktion, er endnu ikke til revision, og netop på dette område bør der også ske en revision. Den skattefritagelse,

som man hidtil har haft for film, der kunne henregnes som oplysende, den skattelettelse, som skulle være en støtte, gælder i virkeligheden til Wandsbeck, fordi det er ingen støtte, hvis filmen ikke er succes; hvis der ikke kommer penge i kassen, så hjælper det jo ikke med skattefrihed. Dertil kommer, at definitionen for film, der tjener oplysningens fremme, har været af en så svævende karakter, at filmsproducenterne under den ene eller den anden form — hvor svage argumenterne end kunne være — har kastet et skær af oplysningsarbejde over deres film for at opnå skattefrihed. Derimod har man ikke kunnet opnå noget sådant for film med en virkelig kunstnerisk stræben, og i hele dette spørgsmål må man vel søge at finde frem til en præmieringsordning eller finansieringsordning, som alene tager sigte på at støtte den kunstneriske hensigt.

Jeg forstår imidlertid ministerens fremsættelsestale således, at en revision af forlystelsesaftigtsloven er forestående, sådan at de to lovforslag kan ses under ét.

Det foreliggende lovforslag opretholder jo i det store og hele de allerede gældende principper, men fører dem à jour, således at de tilpasses de krav, man med rette kan stille i dag, og det er med tilfredshed, at jeg på mit partis vegne kan konstatere denne ajourføring, der er sket på de vigtige områder, som omfatter bevillingssystemet, filmsfonden og filmsrådet.

Diskussionen om bevillingssystemet er jo ikke af ny dato, og der kan siges meget både for og imod. Men det helt afgørende er, at man herigennem kan opretholde en beskyttelse af de danske biografer. Det er måske ikke aktuelt i øjeblikket, hvor Danmarks tilslutning til fællesmarkedet synes udskudt til en uvis fremtid og man således ikke kan forvente en pludselig udenlandsk indtrængen på det danske filmmarked; men inden for eller uden for fællesmarkedet, så udelukker det jo ikke, at udenlandske filmskredse både vil kunne opkøbe eksisterende biografer og bygge nye kædebiografer,